ДЕРРИГАЧА МЕХКАШКАРА ПРОЛЕТАРЕШ, ВІАШАГІКХЕТА!

ЕРА, 12 МАЙ № 56 (4223). 1966 шу

Мах 3 кап.

СЕРДАЛО

(«Свет»)

Советски Союза Коммунистическа парте Нохч-ГІалгІай обкома, Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Советен Министрий Советен орган.
Орган Чечено-Ингушского обкома Коммунистической партии Советского Союза, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР.

АРАДУВЛ 1923 ШЕРА ДЕНЗ

ЛОАРХІАМЕ ПОЛИТИЧЕСКИ КАМПАНИ

КПСС XXIII съезда решенеш кхоачашъяра лоаттабу къовсам шербара наькъаца чакхдоалаш латт вай республике СССР Лакхехьарча Совете деча хоржамашта кийчо яра гІулакх. Паччахьалкхен Іаьдала лакхехьарча органа депутаталла кандидаташ оттабелга массанахьа а чакхдаьннал, чакхъяьннай округай хоржамашта хьалхара совещанеш а.

Мехка парламента депутаталла эггара дикагІа бола, Даьхе хозьяра дика къахьегарца белгалбаьнна, коммунизм хьалъяра шоай низ кхобеш боаца, чІоагтІа шоай тешам бенна нах харжа лерхІ къахьегамхоша. Цэр цІераш яьхай партеи правительстван кулгалхой, заводий, промыслай, колхозий, совхозий гІорбаьннача къахьегамхой, интеллигенце дикагІболча викалий. Царна юкъе я Социалистически къахьегама турпал «Назрановский» совхоза цІи хеза доярка Л. Э. Барахоева, Сунженски района Ленина цІерахча колхоза комплексни бригада бригадир, КПСС XXIII съезда делегат Э. Л. Бейбулатов, «Старогрознефта» кІоарга бурув деттача контора бурув детта мастер А. Е. Сушко, «Малгобекнефта» НПУ № 1 йолча кІоарга бурув деттача контора бурув детта мастер М. А. Хидзиев, Гудермесски локомотивни депо машинист Т. Т. Богун, Нохч-ГІалгІай Паччахьалкхен педагогически института физика кафедра вокхагІа вола преподаватель Х. И. Ибрагимов, кхыбараш.

Денгара денга наьха политически хьинар айлуча хьалашка чакхйоал укх шера хоржамий кампани, цо къаьгга хьахьокх партеи халкъеи йохаргІйоаца цхьоагІо. Хьалха дІададача шерашка а санна парте боацарашца блок а йолаш чакхдоах Коммунистически парте хоржамаш. Советски наха дика бова мехка экономически низ совбаккхара хьакъехьара цу блока лоархІам, царна хов ленински парте мел дер наьха духьа, цар хьашташ кхоачашдара деш долга. Наьха йоакхо елга да укх деношка газеташ тІа арадаьначча Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитета берригача харжархошка даьча Кхайкарала ларде латтар а. Цу лоархІамерча документо хІанзле а айдаьд наьха деташ.

Хоржамаш хилале хьалхагІа советски нахага ше кхайкарал деш КПСС Центральни Комитета шийдекхар лерхІ тІеххьарча диъ шера, вешта аьлча СССР Лакхехьарча Совета тІеххьара хоржамаш хинначул тІехьагІа карагІдаьнна гІулакхаш а тІехьа тІайоагІача ханна йола планаш а юкъар. Кхайкарал тІа къаьгга дувц парте арахьарча а чурча а политикех, цун керттерча лостамех.

Коммунизм хьалъеча доккха толамаш а даьха боагІа вай мохк СССР Лакхехьарча Совета хоржамашка. Уж толамаш Советски наха шоай низ ца кхобеш къахьегарах хьахинна хІама хилар белгал а доаккхаш КПСС Центральни Комитето шийкхайкарал тІа духхьала хьадувц вай кхоачамбоацараш, хьалхашка лаття халонаш, халкъа боахама цхьадолча доакъоша ворхІ шера план кхоачашца яр. Советски наха чІоагтІа дика хет, парте мехка латта гІулакхаш долчча беса дувцаш. Уж шоай низ кхобергбоацаш ба кхоачамбоацараш дІадахара, коммунизм хьалъеча керда толамаш дахара, Даьхе кхы а хозъяра.

Из къаьгга хьахьеккхар хоржамашта хьалхарча совещанешка шоаш къамаьлаш деш МалгІабикеи Гудермесеи мехкдаьттдоахарий, Заводской района мехкдаьттчакхдоахарий, Сунженски района, Наьсарен, Урус-Мартана колхозийи совхозийи коллективай викалаша.

Мехка парламент харжар лоархІаме политически кампани я. Цхьа бутт ха мара йисаяц из чакхъяла. Партийни советски организацей декхар да из бокъонца чакхъяккхара мел эшар дар, политически а организаторски а болх шерра боаржабар. Дикка тоабе беза агитколлективай болх, боагтІа теркам тІабахийта беза къахьегамхой шоашта хьалхашка латтача декхарех дІакхетабара а уж кхоачашде оарцагІбахара а.

Из Іалаьмате лоархІаме декхар да. Шоай беррига низ тІабахийта, оарцагІбовла беза агитатораш, лекторий, пропагандисташ беседай, докладий, лекцей идейни чулоацам лакхбар, уж наха кхетаеш хилийтара, наха беча балха ерригача формаех пайда эца беза. Политически болх вахарца, коммунизм хьалъяра практикаца айхха бувзам болаш хила беза, къаьстта теркам тІабахийта беза кхоачамбоацараш дІададахара а КПСС XXIII съезда хьалхашка оттадаь декхараш кхоачашдара а къахьегамхой оарцагІбахара.

Паччахьалкхен Іаьдала лакхехьарча органа депутаталла бахийта лерхІа кандидаташ белгалбаьхаб. ХІанз керттера дар коммунистийи парте боацарийи блока кандидаташ наха дІадовзийтар да. Из болх бе беза агитаторашеи кандидатий доверенношеи. ХІара харжархочоа дІайовзийта еза ше кхадж тоссача кандидата биографи, цунна карагІдийнна общественно-политически гІулакхаш.

Агитационно - пропагандистски балхаш дерий декхар да шоай беррига болх дикагІа беркат даргдолча тайпара бар. ЧІоагтІа лоархІаме да КПСС XXIII съезда материалаш харжархошта бокъонца дІайовзийтар, Коммунистически парте а Советски правительства а чурчеи арахьарчеи политиках, коммунизм хьалъяра даькъерча декхарех уж дІакхетабар. Шерра дІадовзийта деза къахьегамхошта берригача харжархошка КПСС ЦК даь Кхайкарал. Къаьстта теркам тІабахийта беза хоржама кампани даьссача хабарашкеи гІар-татагеи а ца йоалийташ гІулакхаца чакхъяккхара. Хоржамашта хьалхара агитаци массанахьа а йоаржае еза, агитатора оаз хозаш хила еза производстве а нах бахача моттигашка а. Наха деча хаттарашта юха а ца увзалуш жоп луш хила веза агитатор, из лечкъаде гІерта веааш кхоачамбоацараши хьалхашка нийслуш йола халонаши. Цун декхар да вай вахарах дола бакъдар наха дІадувцар.

Коммунистически парти даима а хиннай вай паччахьалкхен органий балха демократически принципаш практике шерагІа йоаржае гІерташ. XXIII-ча съезда йолча КПСС ЦК отчетни доклада тІа къаьстта белгалдаьккхад Советий болх тоабелга царна дІахо демократизаци яра наькъаца чакхдаккха дезаш хилар. Цу гІулакхаде дезар да къахьегамхой депутатий Советий сессей лоархІам лакхбар, боахама, финансови, лаьттан дешаш къестадеча, моттигерча промышленноста кулгалдеча, наха бытови гІулакхаш деча царна дукхагІа бокъонаш ялар.

Партийни организацей декхар да кастта СССР Лакхехьарча Совете хулаш дола хоржамаш, къахьегамхой депутатий Советий лоархІам, боахами культуреи хьаечара цар влияни лакхъергйола хьалаш вІаштІехьдахар. ЧІоагтІа теркам тІабахийта беза ерригача советий болх тоабара. Де мел дезар де деза цар балхацара бюрократизм дІадаккхара, советски органе болх беча хІара саго шийберрига болх оперативно бергбола гІулакх вІаштІехьдаккхара.

Шийи Іаьдала лакхехьарча органе хулча хоржамашта бІубенна накъадола советски халкъ. Хоржамаш хулча ден, 12 июне, цо дерригача дуненга цІаькха а дІагойтаргья шийморально - политически цхьоагІо, КПСС ленински Центральни Комитета гонахьа ше кхотаденна хилар, вай мехка коммунизм хьалъяра ше низ кхоберг ца хилар.

СССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ДЕПУТАТАЛЛА КАНДИДАТАШ ДІАЯЗБАР

Политически хьинар чІоагтІа айденнача хьалашка чакхдаьлар республике СССР Лакхехьарча Совете депутаталла кандидаташ дІаязбелга.

Союза Совете деча хоржамашта йолча, № 415 йолча Грозненски хоржамий округа Окружной хоржамий комиссе заседане СССР Лакхехьарча Совета депутатий кандидаталла дІаязвир «Старогрознефть» яхача мехкдаьтта промыслови управлене тохкама кІоарга бурув деттача контора бурув детта мастер Александр Егорович **Сушко.**

№ 416 йолча Гудермесски хоржамий округе гІолла СССР Лакхехьарча Совета Союза Совета депутатий кандидаталла дІаязвир Нохч-ГІалгІай АССР Министрий Совета председатель **Гайрбеков** ГІайрбика Муслим.

Заседани хилар № 417 йолча Сунженски хоржамий округа комиссе. Союза Совета депутатий кандидаталла дІаязйир «Назрановский» совхоза доярка **Барахоева** Элбазкъий Лемка.

№ 668 йолча Ленински хоржамий округе Окружной хоржамий комиссе СССР Лакхехьарча Совета Къамий Совета депутатий кандидаталла дІаязвир Нохч-ГІалгІай Паччахьалкхен педагогически института вокхагІа вола преподаватель **Ибрагимов** ИсмаІалий Хьамзат.

№ 669 йолча Заводской хоржамий округе гІолла Къамий Совете депутатий кандидаталла дІаязвир Грозненски крекинг-завода вокхагІа вола оператор Андрей Сергеевич **Клепов.**

Октябрьски хоржамий округерча Окружной хоржамий комиссе Къамий Совета депутатий кандидаталла дІаязвир КПСС Центральни Комитета отдела заведующи Василий Семенович **Фролов.**

Заседани хилар Къамий Совете хоржамаш дара йолча № 617 йолча Старопромысловски хоржамий округа Окружной хоржамий комиссе. Заседане соцам бир СССР Лакхехьарча Совета Къамий Совета депутатий кандидаталла Старопромысловски хоржамий округе гІолла Семен Семенович **Апряткин** дІаязве аьнна.

№ 672 йолча Грозненски хоржамий округе гІолла СССР Лакхехьарча Совета Къамий Совета депутатий кандидаталла дІаязвир СССР художникий Союза правлене хьалхара секретарь Борис Владимирович **Иоганесон.**

Иштта заседанеш хилар Къамий Совете деча хоржамашта йолча Гудермесски, Назрановски, Наурски, Сунженски, Урус-Мартановски, Шалински хоржамий округий Окружной хоржамий комиссей. Цар йоагІийоагІача округашка гІолла Къамий Совета депутатий кандидаталла дІаязбир Гудермесски локомотивни депо машинист Григорий Григорьевич **Богун,** «Малгобекнефть» яхача мехкдаьтта промыслови управлене тохкама кІоарга бурув деттача контора бурув детта мастер **Хадзиев** Ахьмада Микаил, Шелковской района «Красный пахарь» яхача колхоза комсаш лелаеча бригада бригадир Дарья Сергеевна **Асеева,** Сунженски района Ленина цІерахча колхоза бригадир **Бибулатов** Іаьлий Элмарза, Урус-Мартана районни больница берий отделене заведующи **Висаригова** Махьмада Татьяна, Шаьла района «Джалка» яхача совхоза свекла лелаеча звено звеньевая **Муслиева** Махьмада Тамара.

МАССАНЕ А КЪОАБАЛДИР

№ 7 йолча Грозненски хоржама округе гІолла Советски Союза шозза Турпал, Советски Союза Маршал И. С. Конев СССР-а Лакхехьарча Совета къаман палате депутаталла кандидат оттавеш совещани хилар ворхІлагІча мая Грознерча политпросвещене ЦІагІа. Унхаза бар вай республика Ленински, Заводской, Сунженски, Наьсарен, Гудермеса, кхыча районий, Дагестански АССР-еи Астрахански областеи къахьегамхоша бахийта викалаш.

Совещане сийлен президиуме харж гулбеннараша Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитета Политбюро.

Грозненски мехкдаьтта чакхдоаккхача заводеи химкомбинатеи болхлой цІерах къамаьл де трибуна тІа воал химкомбината вокхагІа вола аппаратчик нов. Шкордов.

— Химкомбинате а Грознерча кхыча предприятешка а хиннача болхлой собранешка дийца а дийца чІоагІдаьд, — аьлар нов. Котова, — вай мехка веза вoІ Маршал И. С. Конев № 7 йолча Грозненски хоржама округе гІолла СССР-а Лакхехьарча Совета депутаталла кандидат оттавелга. ЦаІ санна шевар раьза хиннав цу деша.

И. С. Конев ваьв 1897-ча шера, 1918-ча шера денз Коммунистически парта член ва из. МугІарера салте а волаш граждански тІем тІара дІаволавенна Маршалга кхаьчав И. С. Конев. Сийлахь - боккха Даьхен тІем лаьттача шерашка тайп - тайпарча фронтий командующи хиннав из. Вай езача Даьхен тешаме воІ хиларга хьежжа дуккхача шерашка Центральни Комитета член ва нов. Конев. Оборона министерства генеральни инспектор ва.

Шоай республика а областа а къахьегамхоша И. С. Конев СССР-а Лакхехьарча Совета депутаталла кандидат оттавелга чІоагтІа даькъал деш хилар хьахойташ къамаьлаш дир «Дагэлектроаппарат» яхача завода директора заместитела нов. Карпова, Астрахански КПСС обкома агитацеи пропаганден отдела заведующе нов. Пугачева, иштта кхычар. Цхьа барт а болаш хьаллаьцар № 7 йолча Грозненски хоржама округа совещане гулбеннараша И. С. Конев СССР-а Лакхехьарча Совета депутаталла харжара кандидат оттавелга. Совещани чакхйоалаш цар соцам бир нов. Коневга цу гІулакха раьза хилар деха, аьнна.

Амир ПЛИЕВ.

ДИКА СОВГІАТ

Грозненски индивидуальни хІамаш тегача фабрика коллективо дика болх бу пятилетка хьалхарча шера. Цу предприяте коллективана хьалхарча квартала итогех Нохч - ГІалгІай АССР-а Министрий Советеи облсовпрофеи карара-кара тела цІе байракхи хьалхара ахчан премии хьожаьяй, хІаьта биъ бетта план а ханал хьалха кхоачашъяьй фабрика болхлоша.

Укх бетта уж къахьегама темпаш кхы а лакхъеш болх беш я фабрика коллектив.

М. ЕРЕМЕНКО,
пенсионер.

ЯРОСЛАВЛЬ. Верхни Волгерча нефтехиме гигант лоархІаш я пятилетка ударни гІишло—Ново-Ярославски мехкдаьтта чакхдоаха завод. КПСС XXIII-ча съезда пятилетках йолча Директиваша лерхІ из предприяти хьалъяь йистеяккха. Укх шерре а болх бе йолалургъя дизельни доагори, серни кислотан, высокооктанови бензини доаккха йоккхагІчарех йола установкаш.

Дукххача пусковой объекташка оператор волаш болх беш хиннав Наследов Юрий. Кхыча эксплуатационникашца цхьана вера из дизельни доагора гидроочистка еча установка тІа. Ханал хьалха проектни мощноста тІа яьккхай из.

Сурта тІа: дизельни доагора гидроочистка еча установка вокхагІа вола оператор Наследов Юрий (аьрдехьа), операторэш Рогозин Владимири Галявин Юрийи ханал хьалха установка йолаййолийташ деча балхашта юкъе дакъа лаьцараш.

И. Дынина сурт.
ТАСС фотохроника.

ВОАЙ ДАЬХЕН ТОЛАШАГІА БОЛЧА КЪОНГАШТЕИ МЕХКАРАШТЕИ ТІЕХЬА КХАДЖ ТОССАРГБА ВАЙ

ЕРРИГСОЮЗНИ ПРОФЕССИОНАЛЬНИ СОЮЗИЙ ЦЕНТРАЛЬНИ СОВЕТО СОВЕТСКИ СОЮЗА ПРОФЕССИОНАЛЬНИ СОЮЗИЙ БЕРРИГАЧА ЧЛЕНАШКА, БЕРРИГАЧА БОЛХЛОШКА, ИНЖЕНЕРНО-ТЕХНИЧЕСКИ БОЛХЛОШКА, ГІУЛАКХЕРЧА НАХАГА ДАЬ КХАЙКАРАЛ

Деза новкъостий!

1966 шера 12 июне хоржамаш хургда вай мехка паччахьалкхен Іаьдала лакхерча органе — ССР Союза Лакхехьарча Совете.

СССР Лакхехьарча Совете хула хоржамаш чакхдаргда Советски Союза Коммунистически парте XXIII-ча съезда исторически решенеша дерригача халкъа политически къахьегамеи хьинар айдаьча хьалашка. Вай Даьхен вахаре йоккха событи хилар парте съездах. Болхлоша, инженераша, техникаша, гІулакхерча наха, Советски Союза берригача къахьегамхоша чІоагтІа раьза хинна тІайийпар съезда решенеш, массане а цхьатарра къоабалйир уж. Коммунистически партена гонахьа айхха кхотабенна болча советски наха шоай дерригa низаши хьинари тІадерзалу коммунизма материально-технически база хьаяра, Іилма, культура, образовани дІахо дегІаккхувлара.

ТІеххьара хоржамаш хинначул тІехьагІа дІададахача шерашка ворхІ шера план кхоачашъяьй, дикка дукхагІа яьхай промышленни продукци, тоаеннай цун дикал. Технически дика кийчдаьд халкъа боахама лоархІамегІара доакъош. ДукхагІа яьхай юртбоахама продукташ. Мехка ерригa юрта боахама продукци яккхара боарам дуккхача районашка хаоттама хьалаш аьттув боацаш хинна доллашехьа а, соахка лакхагІа бар цул хьалхагІа дІадахача моллагІча кхыча шера хинначул.

Массанена а довзаш да Іилмеи культуреи дегІайоалаеча даьха советски Даьхен толамаш. Вай хьалкхийнад талант йолаш, чоалханера Іилма-технически проблемаш къестае ховш болча Іилмахой Іалаьмате доккха эскар. Халкъа боахаме къахьегаш ва лакхерей юкъерей образовани йола 12 миллион совгІа специалист. Тайп-тайпарча дешара заведенешка деша багІа 70 миллион гаргга кхийна нах а бераш а.

Партеи правительстван плана боарамагІа чакхдоах советски халкъа вахара боарам дІахо лакхбергбола гІулакхаш. Цу гІулакхаша деш дола дика хІамаш гучадувл хІара дезала, хІара советски сага. Укх тІеххьарча диъ шера бахача наьха хІара сага сих лоархІаш йола реальни доходаш 18 процент хІана еннаяц аьнна лакхъеннай. Лакхденнад кІезига мах телаши юкъера мах телаши болча болхлойи гІулакхерча наьхен алапей, тарифни ставкай, окладий лохагІа дола боарамаш. Алапеш тІатехад просвещене, унахцІено лораяра, культура, торговле, коммунально-бытовой предприятей, юкъарчал доацаш бахача наха гІулакх деш долча боахама кхыча доакъой 20 миллион болхлошта. тІера дІаяьхай е лохъяьй болхлойи гІулакхерча наьхен тоъал доккхача даькъа алапе тІара йоаха налогаш. Лохдаьд промышленносто арахецача дукххача товарий мехаш.

Советски халкъа хьал-торо лакхъяра новкъостал ду общественни потреблене фондаша. Укх тІеххьарча диъ шера уж лакхъеннай 26,4 миллиард сомагара 41,5 миллиард сомага кхаччалца. Царех кхоалагІа дакъа пособеши пенсеши теларга, унахцІено лораяра гІулакхаш дарга долаш дола паччахьалкхен социальни страхованен социальни Іалашони ахча да. Вай хьалду салоІа башха-дика цІеноши санатореши. Алхха дІададахача цхьан шера унахцІено лораеча учрежденешка хьожаваьвар 15 миллион болхло, гІулакхера саг, бераш. Шера 1 миллиарди 700 миллиони сом хьожалу паччахьалкхено унахцІено лораелген къахьегама хьалаш аттача дахарген, мах боацаш специальни баркъа эцарга. Къахьегамхошта къахьегарай салаІарай дикагІа дола хьалаш хилийтар духьа дуккхача предприятешка кийчо яь йларга хьежжа чакхдоакх салоІа ши ди а долаш пхе балха ден кІирага болхлойи гІулакхера нахи боахилга.

ТІа-тІа дукхагІа хьалдеш да чуІе цІеноши культурно-бытовой гІирсаши, диъ шера кердача цІеношкеи квартирашкеи дІачухайнав 43 миллион саг, тоадаьд шоай чуІеча цІеной хьалаш. Тоалуш латт общественни кхачани бахача наха деш дола культурно-бытовойи гІулакхаш.

Къахьегамхошта хьалхашка керда перспективаш хьеелл СССР халкъа боахам дегІаккхувлара пхе шера планах йолча Директиваша. Керда пятилетка кхоачашъяра берригача советски наха шоай творчески къахьегам, хьинар, низ дІабала безаргба, хІаьта вай хІаране дикагІа, тешамегІа къа ме хьег, кхы а доккхагІа толамаш доахаргда вай экономика дегІайоалаеча, вай вахара боарам лакхбеча.

Пятилетка кхоачашъяр духьа лоаттабеча къовсаме профсоюзни организацеш декхарийла я социалистически яхьи цун лакхехьара форма — къахьегамца коммунистически гІулакх хилара тІехьара болами кхы а чІоагІаргІа дегІаккхувла, болхлой, инженерий, техникий, гІулакхерча наьха низаш производства кхоачамаш гучадахарап царех пайда эцараи, къахьегама овсарле лакхъяра тІадерзаде, производствера дисциплинеи болх вІаштІехьбоаккхилген чІоагІде. Уж декхарийла я производствана доалдеча къахьегамхой дукхагІа юкъеоза, цар къахьегама хьалаши быти тоаяра йоакхо дукхагІа е, хІара къахьегамхо сакхетамегІа хургволеи цун культурно-технически боарам лакхагІа хургболеи гІулакхаш вІаштІехьдаха.

Деза новкъостий! СССР Лакхехьарча Совете хулча хоржамашка цхьан блоке хул беррига харжархой — коммунисташи парте боацараши. Коммунистийи парте боацарийи цхьоагІоно хьахьекхад вахара низ болаш ше хилар. Цунах къаьгга хьагуш да къахьегамхой хьамсарча Коммунистически партех боарам боацпаш чІоагІа тешаш хилар, партеи халкъеи цхьоагІо йохаргйоацаш хилар.

Къахьегамхой депутатий Советий гІулакхашка халкъо хержарашца цхьана хІара денна дакъа лоац дукхха миллионаш болча болхлоша, колхозхоша, гІулакхерча наха, интеллигенце викалаша. Законодательни инициатива лелае бокъо еннай профсоюзаштеи кхыча общественни организацештеи, партеи правительстваи даим халкъага ювцийта хьалхашка оттаю лоархІамегІарча законийи решенейи проекташ. Социализма хьалашка шоай мехка бокъонца бола дай, паччахьалкхен Іаьдал леладераш ба къахьегамхой. Из я советски социалистически демократи яхар а.

Ерригсоюзни Профессиональни Союзий Центральни Совето раьза хинна белгалдоаккх вай паччахьалкхе дунен халкъашта юкъера Советски Союза позицеш дІахо чІоагІъе гІерташ хилар. Шерра-шера дукхагІа чІоагІлу СССР-а а социализма ерригача дунен система а экономически оборонни низ. Капиталистически мехкашка тІа-тІа шерагІа баржаш латт къахьегамхой классови къовсам. Къамий-кортамукъален боламо низ болаш еттача хІамашка йохаю юхейиса империализма колониальни система.

Коммунистически парте, Советски правительства, дерригача вай халкъо шоай интернациональни декхар кхоачаш а деш, эшшаш дола новкъостал да а даь, хІанз а ду американски интервенташта духьала къонахчалца латаш йолча турпалерча Вьетнама. Хьалха латтача адамлена хов: Советий Мохк массаза хила а хиннаб хург а ба паргІатон, демократе, социализма, тешаме гадоахаш, машари дунен халкъашта юкъера кхерамзлеи бахьан долаш леррагІа къовсам лоаттабеш!

Социализм, демократи, машар, къамий кортамукъале бахьан долаш лоаттабеча къовсаме боккха лоархІам болаш да дунен халкъашта юкъерча, болхлой болама цхьоагІо чІоагІъяр, дерригача мехкий къахьегамхой пролетарски барт-йиш тоадалар. Советски профсоюзаша дІахо а чІоагІдергда шоай интернациональни бувзамаш, кхотабе гІертаргья уж дунен халкъашта юкъера болхлой болам.

Деза новкъостий!

Ерригсоюзни Профессиональни Союзий Центральни Совето беррига болхлой, инженераш, техникаш, юрта боахама болхлой, Іилма, культура, искусства деятелаш, гІулакхера нах тІахьех СССР Лакхехьарча Совете хулча хоржамашта накъадолхаш къахьегаме керда толамаш дахара, хоржамашка хьинаре дакъа лацара, массане а цхьатарра йохаргйоацача коммунистийи парте боацарийи цхьоагІон кандидаташта тІехьа кхадж тассара.

Коммунистийи парте боацарийи блока кандидаташта тІехьа кхадж тоссаш вай мехка къахьегамхоша цунна кхы цІаькха а хьахьеккхар вай мехка коммунизм хьалъяра сийлахь-доккха гІулакх бахьан долаш шоай са ца кхоалеш къовсам лоаттабе шоаш кийча хилар, коммунистически партена шоаш мутІахьа хилар, XXIII-ча съезда решенешка хьахьекха цун ленински политика шоаш йиза хьаллоацаш хилар.

Массава а хоржамашка! Кхадж тоссаргба вай коммунистийи парте боацарийи блока кандидаташта — вай Даьхен тешамерча къонгаштеи мехкараштеи тІехьа.

Даькъала а хийла, тоа а луйла вай сийлахь-йоккха дуккхача къамех латта Даьхе — Советски Социалистически Республикай Союз!

Даькъала хилда къахьегам дукха безаши сий долаши дола турпалера советски халкъ!

Даькъала хийла Советски Союза Коммунистически парти — тохкамах чакхъяьнна коммунизм бахьан долаш лоаттабеча къовсаме советски халкъа авангард!

Ерригсоюзни Профессиональни Союзий Центральни Совет.

Хоржамашта накъа долхаш

КПСС XXIII-ча съезда решенеши кастта СССР Лакхехьарча Совете хулча хоржамашеи къахьегамеи политически хьинар айдаь ба укх деношка тха районера къахьегамхой. ЧІоагтІа лакхъеннай къахьегамхой творчески инициатива, кхашкеи фермашкеи, бригадашка, звеньяшка шерра яьржай социалистически яхь.

Сийлахьа традици я вай лоархІамера событеши деноши кердача къахьегама толамашца белгалдоахаш. Вахарца гІабоахаш бІлх тха района къахьегамхой а. Съезда сийна вахте эттача хьайбаш леладераша республике эггара хьалха рапорт делар тІайийца социалистически декхараш ханал хьалха кхоачашдарах. Планал совгІа декхар дулх — 20 процент, шура — 19 процент, фуаш — 21 процент.

Уж темпаш лохъялийтац оаха хІанз а. Ханал хьалхеи дикеи дІайийнай бІаьсган культураш, толаме кхоачашъеш латт хьайбай продукташ йохкара ах шера план.

Уж толамаш доахача лоархІаме дакъа лаьцар шийи мугІарашта юкъе 500 саг юкъе волча района агитаторий эскаро а.

ХІанзчул тІехьагІа а боккха болх бе безаш ба агитатораш. Района берригача къахьегамхошта дІайовзийта еза КПСС XXIII-ча съезда решенеш, дукххача наха новкъостал де деза уж нийса кхетаяра, кердача пятилетка хьалхарча шера производственни планаш толаме кхоачашъяра тІадерзаде деза къахьегамхой творчески хьинар. Из болх толаме лелаш хилар хьахьоккхаш да тха производственни хьокхамаш.

Шерра дІаболабаьб районе хоржамашта кийчо яра болх: 21 агитпункт вІашагІъеллай, семинараш яьй агитколлективай кулгалхошца, агитпунктай заведующешца. Производстве хьалха латтараши специалисташи юкъе а ухийташ кердаькхай агитколлективай составаш. Массаш йолча парторганизаце агитаторашца кустовой совещанеш яьй укх дешах лаьцца: «СССР Лакхехьарча Совета хоржамашта кийчо яра а уж чакхдахара а даькъе агитаторий декхараш».

Кердаькхкхай гойтара агитаци, шоай болх тоабаьб культурно-просветительни учрежденеша, толаме пайда эц кепайоазуви радиои санна йолча политически воздействи яра рычагех.

Шоай болх шерра боаржабаьб агитпункташа, сакъердаме сайренаш ю, харжархошта хьалхашка каст-каста докладаш, беседаш ю, лекцеш еш организацейи предприятейи кулгалхоша, партийни болхлоша, «Знание» яхача общества районни организаце членаша.

Укх деношка толаме чакхъяьлар Гехински культура ЦІагІа хинна «харжархой производстве хьалха латтарашца вІашагІкхетар» яха сайре. Советски хоржамий система хьакъехьа доклад йир агитпункта заведующе, юххьанцарча школа директора С. Танкаева.

Нах бахача моттигашка боккха агитационно-массови болх бу Гехичу яхача юртарча агитаторашa. Десятидворкашка сакъердаме беседаш ю парте XXIII-ча съезда материалех, хоржамий системе хиннача хувцамех. Дика болх барца белгалбаьннаб агитатораш Гаев Саламат, В. Ф. Кравцова, Бадаев Магомед, Ясуев Хьамзат, кхыбараш.

Хоржамашта кийчо яра деноши цхьана нийсделар вай мехка къахьегамхой а дерригача прогрессивни адамий а вахаверча лоархІамерча событеца — В. И. Ленин ваьча дийнахьа лена 96 шу тизар деладарца. Массанахьа а чакхъяьлар ленински читкаш, беседаш. Цу берригача балха юкъмоттиг а хинна дІаэттар агитпункташ, культура учрежденеш.

Агитаторий балха тІа дукхагІа пайда эц агитаце технически средстваех — кинох, магнитофонаца дІаяздечох, диаграммех.

Дика болх барца белгалъяьннай школай директораша Майрукаевеи Асиевеи кулгалду Урус-Мартанеи Гехински культура Шеной агитколлективаш. Шоай программашца каст-каста ух уж производственни объекташка. ХІаьта, массаза а санна, художественни самодеятельноста концерт дІадоладале хьалхагІа лекцеш еш, докладаш ю хоржамий системах, съезда решенеех лаьца, сакъердаме беседаш ю. Везача хьаьшага санна сатессе хул фермашкареи кхашкареи къахьегамхой культура отдела дІа-юха лелача автоклуба заведующега Джамулаевга.

«Красноармейский» яхача совхоза кхоалагІча отделене хьакхарч лелаеча ферма пенгазеташ, боевой листокаш, «Молния» яха листокаш арахецара доккха новкъостал ду Краснопартизански поселкерча агитпункта заведующе Шатова Эммас. Сайренашка дукха нах хул цун агитпункте гулбеле. Сакъердаме сайренаш ю, лекцеш еш медицински, педагогически, политически темаех лаьца.

Хоржамий сийна къахьегама вахте эттача района къахьегамхоща доккхагІа дола социалистически декхараш тІайийцад: ханал хьалха, 12 июне, СССР Лакхехьарча Совете хоржамаш хула ди хьатІакхачалехьа паччахьалкхенга хьайбай продукташ йохкара ах шера план кхоачашъе.

Дог тийша хила мегаргволаш да уж декхараш сийленца кхоачашдергхиларах.

Г. НАЛАЕВ,
КПСС Урус-Мартана райкома пропаганден агитацен отдела заведующи.

Партийни вахар

КОММУНИСТАШ ХЬАЛХА ЛАТТ

«Джалка» яхача совхоза коммунисташ, берригa советски къахьегамхой санна, чIоагIа теркам тIабахийта хьожаш хилар КПСС XXIII-ча съезда балхага. ХIанз цар кIоаргга Iомаю ЦК Генеральни секретара нов. Брежнева отчетни доклад, мехка халкъа боахам дегIабоалабара пхе шера планах йола Директиваш, кхыйола съезда материалаш. Шоаш Iомаяь ца Iеш, цар уж шерра дIайовзийт совхоза болхлоштеи гIулакхерча нахаи. Цу гIулакха совхоза парткомо баьча соцамах лаьрххIа семинараш йир юххьанцарча парторганизацей секретарашеи агитколлективай кулгалхошеи. Ерригача отделеней, фермай партийни организацешка хиннай агитаторий совещанеш, съезда материалаш Iомаяра планаш оттаьй, производства хIара участке, звене, бригаде, ферме хьожабаьб коммунистехи комсомольцехи бола агитатораш.

Съездо деган гIоздаьха болча коммунисташа а совхоза болхлоша а ханал хьалха чакхдаьхар съезда сийна тIайийца декхараш. Масала, паччахьалкхенга хьайбай продукци йохкара укх шера хьалхарча квартала план тIехкхоачашйир совхоза коллективо: дулха — 104 процент, шурийна — 103, фуашта — 102 процент.

Дика чакхдоахаш латт бIаьстанкхашкара балхаш. Лоацача хана дика дIайийна йьлар шекара свекла, гидуаргаш, баьца лаараш. Сухал баь дIаювш латт хьажкIаш.

Шоашкара хьокхам а гойташ къахьегаш ба коммунисташ. Бехктокхаме мел йолча участкашта — механизированни звеношта, тракторни кхашкарчеи бригадашта, шурийтоварни фермашта кулгалдераш коммунисташ ба. Масала, 2-ча отделенерча шурий-товарни фермана кулгалдеш ва парте член нов. Иааев. Болх дика барах цу ферма коллективана еннай совхоза карара-кара тела ЦIе байракх, хIаьта совхоза болхлой комитето совгIата телевизор а еннай цунна. БIаьстан ялаташ дIадувча нормаш тIехкхоачаш а еш къахьегаш ба механизатораш - коммунисташ Айдамирови Касумова Хьаваи.

Тха совхозе 17 саг ва лаккхара правительственни совгIаташ денна. Царех ба Социалистически Къахьегама Турпал, КПСС член, шекара свекла кхееча звено звеньевая Муслиева Тамара, Социалистически Къахьегама Турпал, коа тIара оалхазараш леладер Аюбова Шумист, Ленина орден енна КПСС член А. Зармаеви лоярка Шахидова Зарети, Къахьегама цIеча байракха орден енна Iаьсий лелалу Усмаеваи коа тIара оалхазараш леладу Ясаеваи, «Знак почета» яха орден енна комплексни бригада бригадир КПСС член Джамалаев Тата, «За доблестный труд», «За трудовое отличие» яха медалаш енна 10 саг.

Из да совхоза партийни, комсомольски, профсоюзни организацешта кхетама болх дика барах даьина беркат, оаха цунах доккхал а ду.

Нийса хургдацар, 1965 шера тха совхоза балха тIа хинна кхоачамбоацараш хьоаха ца дича. Ерригa шийпаччахьалкхен планаш тIехкхоачашъяьяле а, ве деш чакхдаьлар из шу. Цу шера шийгара дийнна гIалаташ теркал а деш, 1966 шу рентабельно чакхдаккхара де дезараш белгалду совхоза коллективо.

Совхоза коммунисташа дош деннал пятилетка хьалхарча шера тIайийна социалистически декхараш кхоачашдечеи КПСС XXIII-ча съезда исторически решенеш чакхйоахачеи хьалха латта.

С. АХМАДОВ,
Шаьла района. «Джалка» совхоза партиоиа секретарь.

КЪАХЬЕГАМХОЙ ШОАШТА ТIЕХЬАБУГ

Покхха я Шелковской района партийни организаци.

Берригача коммунисташа производства бехктокхамерча участкашка къахьегаш шоай авангардни лоархIам хьахьокх, района хьалхашка латта сийлен декхараш кхоачашдара берригa къахьегамхой шоашта тIехьабуг.

КПСС исторически XXIII-ча съездо деган гIоздаьхача района коммунисташа ханал хьалха кхоачашйир пачхьалкхенна дулх, шура, фуаш дIаданара пятилетка хьалхарча шерабиъ бетта план. Къаьстта дика къахьегама толамаш доах «Путь к коммунизму» яхача колхоза коммунисташа (партийни организаце секретарь нов. Пташник). Биъ бетта пачхьалкхенна дулх дIадалара план 130, шура 140, фуаш 148 процент кхоачашъяьй. «Путь к коммунизму» яхача колхоза коммунисташ бар районе эгара хьалха пятилетка ханал хьалха кхоачашъяра яхь дIайолаяьраш. Цар денна дош чIоагIа хул. Шерра-шера план а тIайийца социалистически декхараш а кхоачашду цу колхоза колхозхоша, хIаьта царна масса а хана хьалха латт коммунисташ. Доахан, кхаш леладеча, механизатораш болаш сийленца къахьег коммунисташа.

Шоай дикача къахьегамца колхозе а районе а цIи хела я коммунист нов. Кульмурзоев керте латта жа лелaдеча ферма коллектив. Соахка хIара бIаь жийна тIехьа 111 Iаьхар хьалкхебаьб, юкъера лаьрхIача 26—27 килограмм хилар хIара Iаьхарах, хIаьта устагIанна тIера 5 килограмм тха даьккхад. КПСС XXIII-ча съезда решенеш вахара юкъе а кхуьлаш къахьег цар. Толамца чакхъяьккхай жа лахкара кампани. Дика къахьегаш ба цу даькъе жа Iуй Абоков Абдулла, Шевченко Яков, иштта дуккха кхыбараш а.

Доаркас, коммунисткас А. Колношеевас соахка беттача хIара Iаттагара 2200 килограмм йоаккхаргъя, аьнна декхар тIайийцача метте 2250 килограмм шура яьккхай. Дика къахьегаш я из пятилетка хьалхарча шера а. Шера 2300 килограмм яккха езача хIаналe а 744 килограмм шура яьккхай цо. Иштта дика къахьегаш бола нах дукха ба колхозе.

Цхьабакъда, района массайолча юххьанцарча партийни организацешка иштта дика латтац гIулакх. ХIанз а цхьайолча моттигашка лерттIа терко яц боахама гIулакха, мела къовсам лоаттабу организаторски боарам лоха хиларца, къахьегам лерттIа вIаштIехьбаьккха ца хиларна, иштта дуккха кхы а. Района коммунистий диза даргдоацар да кхоачамбоацараш сихха дIалахар.

Н. ПЛОТНИКОВ,
КПСС Шелковской райкома орготдела заведующий.

ПРОИЗВОДСТВО ДЕГIАКХУВЛАРГЙОЛА ХЬАСТАШ

Промышленноста доалдареи планировани яреи система овлангара денз хийца эргаяккхаро вIаштIехьдоалийт производство сихагIа дегIайоалаеи цун эффективность лакхагIа хилийтеи. Цудухьа парте чакхдаха лаьрхIа гIулакхаш кхоачашдара ерригa шоай торонаш оарцагIъяьхай завода болхлоша.

Предприяте экономика дIахо дегIайоалаяра резерваш малагIаш я тха? Уж дукха я. Эрга а яьккха тоаергья болх беш йола оборудовани, цунах дикагIа пайда эцаргба. Цо вIаштIехьдоалийтаргда арахеца продукци планах лаьрхIачул дукхагIа хилийта. Цудухьа керттерчарех цхьа декхар да ерригача оборудованех бизза пайда эцилга.

Белгалдаккха дезаш да семилетка йолаеннача хана тха коллективана диспропорци бахьан долаш дукха халонаш нийсъенна хилар, вешта аьлча, из дар бедала каталитически крекировани ечеи хьалха чакхйоаккхача бедалах хьадоаккха бензин цIендечеи установкай мощностий соотношени хила еззача тайпара ца хилар. Цунца дувзаденна каст-каста моттигаш нийслора цхьа болх беш йола установкаш воах балха тIа яха еззаш. Цу гIулакхо лохйора оборудоване овсарле, чакхйоаккхача бедалах хьайоала продукташ кIезигагIа хулар.

Коллективо соцадир завода резерве йолча оборудованех пайда эцара чотах установкех цхьаннена реконструкци е а, хIаьта иштта малхбоалехьарча городашка Куйбышева Сызране а йолча мехкдаьтта чакхдоахача заводашкарча пеликвидашка йола цхьацца аппараташ хьаIалашъе а.

Тха завода конструктораша кийчъяьй реконструкце проект. Из реконструкци е лаьрхIад госбанка кредита чотах. Технико-экономически расчеташ а яь Российски Федераце госбанко тхона хьахьожадаь да 330 эзар сом.

ДIадаха шу долалуш «Грознефтехимзаводы» яхача объединене новкъосталца къахьегама овсарле 40 процентага кхоачаш лакхъергйола керда оборудовани оттайир оаха цхьан установке. Из установка планал совгIа сеца латтарах ассортиментах продукци арахецара даькъе завода кIезиг-дукха декхар тIадисадале а, диспропорци дIаяккхареи мощностех нийса пайда эцареи чотах завода вIаштIехьдаьлар тIадиса декхар дIадаьккха ца Iеш, хIаьта иштта семилетка тIехкхьарча шера плани бIарччача семилетка задании тIехкхоачашъе а.

Цхьабакъда, из дерригa дац. Заводе боккха болх баьб йолаш йолча оборудоване овсарле махулла лакхъяра. Социалистически яхьа итогех дIадахача шера IV-ча квартале баьча балхах завода еннай СССР Министрий Советеи ВЦСПС-еи карара-кара тела ЦIе байракхи хьалхара ахчан совгIати.

Иштта, боагIача тайпара мах бир тха предприяте коллектива творчески балха. Кердача пятилетке завода болх толамца дIабахьара дика лард хилар цу дерриганех.

Тха коллектив дикача гIулакхашца накъаера XXIII партийни съезда. Кердача пятилетка хьалхарча квартала плани тIайийна социалистически декхарашн йиллача ханал 5 ди хьалха кхоачашдир оаха. Заданел совгIа яьккхар бIаьш эзараш сома маьха продукци. Бедалах, материально-технически, ахчан, къахьегама ресурсех, хIаьта иштта производственни мощностех а дикагIа пайда эцара чотах йиш хилар тха товарни продукце мах дикка лохбе. Планал совгIа баь пайда а алсамо ба—ах миллион сомал дукхагIа.

Хьалхарча квартале яьча технико-экономически хьокхамий анализо хьахьокх, завода коллективо социалистически яхьа хьалаш дизза кхоачашдаь хилари тхона енна карара-кара тела ЦIе байракх балха хьокхамашка диллача шеко йоацаш шийбе соцае по йоагIаш хилари.

Лакхе аьнначох гуш да, производства экономически база чIоагIъяра тха заводе белггала болх баь хилар.

Планированеи экономически стимулированеи кердача системага довлара йола хьалхара кийчо йир оаха дунен халкъашта юкъера бартцхьоагIон Ди—1 Май хьатIакхачалехьа. Цу гIулакхо торо хулийтаргья ккы тIа а кхоачамаш гучадахеи царех кхетамца пайда эцара диза даргдоацараш белгалдеи.

КПСС XXIII-ча съездо тIайийцача Директиваш тIа аьнна да, СССР Госплана министерствашца, республикански органашца, хIаьта иштта предприятешца цхьана оттае еза хIара шера къаьста а йолаш пхе шера план. Производстве долаш дола кхоачамаши торонаши йизза гучахаран теркалъярaн лаьрхIа из болх кхоачашбе дага да тхо укх гаргарча хана.

Боахама доалдара кердача системага довла кийчлуш оаха ларде лувцаргда укх тIеххьарча хана завода коллективо экономика даькъе даь белгтала производственно - боахама балхаш. Тхоаш долчара оаха керттера лерхIа кхоачамаш да хьалхарча установкана санна кхы а шин технологически установкана дIахо реконструкци яр. Бедалахи материально-технически ресурсехи махулла дукхагIа пайда а эцаш производственни процессашта интенсификаци яро а кIезига пайда лургбац.

МалагIча тайпара пайда эца лерхI оаха цу кхоачамех? Установкашта реконструкци елга а чакхдаккханза даргдац Госбанка кредита чотах. Цу гIулакха лаьрхIа укх гаргарча хана эттаданза даргдац технически нийса дола дика проектни документаци. Тхо тешаш да из болх «Гипрогрознефть» яхача институто лерттIа тхона кхоачашбергхиларах. НоцагIо кхоачамаш лархIа доагIа установкаштеи цхьайолча оборудованенеи ремонт ца еш йаккха ха йIаьхъелга а.

ХIанз тханцига вIашагIъехкай установкашта а оборудованена а ремонт яреи къахьегам Iилман ларда тIа вIаштIехьбаккхареи планаш увттаю группаш, бюро, творчески бригадаш.

Боахама доалдара кердача хьалашка довлара боккха лоархIам болаш я завода чурча хозрасчета система, дIадодачун учет лелаяр, нормативни база, экономически балха кхыдола дешаш эргадаьха тоалар.

Тха завода коллективо къоабал а яь хьаллаьцай Москверчеи Ленинградерчеи промышленни предприятей инициатива. ХIанзлехьа оаха кходаьр кIезига хIама дац.

Парте ЦК сентябрьски Пленума решенеши пхе шера планах йола КПСС XXIII-ча съезда Директиваши кхоачашъеча эггара хьалха де дезар ла, керттерча средствaех ийца ца Iеш, иштта промышленни предприятей оборотни фондех а кхетамца пайда эцар. Из ца дича вIаштIехьдаргдац производства эффективность лакхъе. Ховш мадарра, цу средствaех эффективно пайда эцара бола юкъара хьокхам ба цар оборот. Укхаза керттера декхар лархIа доагIа оборотни средствашта цIенхаштта нормировани яри предприяте ерригача звеньяшка дIайохийташ царна цIенхаштта тIахьожам лоаттабари. Цудухьа, планированеи материальни стимулированеи кердача системага довлара материалаш кийчъеча хана оаха чIоагIа теркам беш оттае еза оборотни средствай хила еза норматив. Эггара хьалха де дезар фуд аьлча, из да доагIачул совнагIа заводе товараш леладарца къовсам лоаттабе безилга.

Боахама доалдара кердача системага довлара еча кийчоно чулоац дуккха дешаш, хIара экономистагара, инженерагара, технологагара—предприяте ерригача коллективагара дIадех цIенхаштта кIоаргга уйла еши болх белга.

Мехкара хьалхара шовзткъеи кхоъ промышленни предприяти кердача хьалашка болх бе яккхаро дIайолайир боахама реформа практически кхоачашъяра юхьиг. 1-ча квартале баьча балха итогаша хьахьекхаь, цу предприятех нонагIа яраша белгтала толам баьккхилга. Цунца цхьана дукха халонаш а нийсъелар кердадар юкъедоаладеча. Практико хьама аьоккхара, моттигаш хулар предприятей болх ритмично ца лелаш. Укхаза Iаткъар цхьадола плановий нормативний хьокхамаш вIаштIехьа ца хилар, материально-технически снабженецеи кийчача продукцена шийханнахьа реализаци яра дешаш цеи гIалаташ хилар. Из ца хилийтара, 1966 шера, предприятеш материально-технически Iалашъелга дикка тоадара а ритмично цар болх бергболa лерттIа хьалаш вIаштIехьдахара а ланза даргдоаца гIулакхаш да тIахьийха я планови органаш.

Хьамсарча парте XXIII-ча съезда решенеш политически къахьегамеи хьинар чIоагIа айденна тIайийцар тха завода коллективо. Производства процессаши къахьегами эргабаьккха тоа а беш, хIара тха болхло гIерт, кердача пятилетка хьалхара шу чакхдоаллаш боахама доалдареи, планированеи, экономически стимулированеи кердача хьалашка довлара йизза кийчо е.

Л. КУРАЧИНСКИЙ,
экономически дешашта вола Новогрозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода директора заместитель.

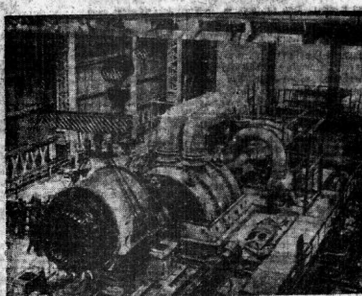

Будапештерча «Ланг» яхача заводе хьаяь 70 тонн дозал а долаш низ бола генератор Банхидески тепловни электростанце оттаеш латт (сурта тIа). Предприятена реконструкци яь яьлча из хургья Венгре мехка тахапарча дийнахьа эггара кердагIа йола дукха хIама ца эшаш автоматизаци яь электростанци. Энергетически мощносташ дегIайоалаяра программа кхоачашъеш я Венгри.

МТИ — ТАСС сурт.

ТОРОНЕХ ПАЙДА ЭЦАРГБА

Тха совхозе деттача доахана продуктивность кIезигъеннай укх шера. ДIадахача шерацa нийсдича укх шера хьалхарча квартале юкъера лаьрхIача хIара беттача Iаттагара 112 килограмм кIезигагIа шура яьккхай. ХIаьта тха фермал кIезигагIа шура йоаккхаш цхьаккха а ферма яц совхозе. Из чIоагIа новкъа да доаркашта. Цудухьа шура дукхагIа яккхара дола накъаш лохаш да тхо хIанз.

Шура кIезигъялара бахьанех цаI, да хьалхарча квартале цхьан юккъа деттача доаханна концентраташ ца телар, цул совгIа хьайбашта дехкача доакъара рацион къе яр, дIадула доакъар кийчдий а диллацар.

Доахан духхьашха дахка ха хьатIакхаччалца йолча хана уж дика леладаро доккха новкъостал ду цар продуктивность лакхъяра, цхьабакъда, цу гIулакха боаггIа теркам тIабахийтац тханцига. Укх шера духхьашха ялхайтта етт бахкаьб тха ферме. Царех хIаране 3—4 килограммал совгIа шура яц. Iалаьмата кIезига я из. Царга шура совъяккхийта гIерт тхо, цхьабакъда, хетаргахьа дукха совйоаккхалургъяц тхона царгара шура. Духхьашха дахкаргдола шинараш леладеча бригада уж кхабари царна гIулакх дари дикагIа вIаштIехьдаккха а деза.

ХIанз а кулгашца детт оаха доахан. Хьалха латтача боахамашка санна машинашца доахан деттилга тха ферма юкъедоаладу ха хьатIакхаьчай. Доахан латтача боахамашка автопоилкаш оттае еза. Ховш да мел боккхача лоархIаме да из. Доахана шоай ханна хий молаш хилча къаьстта доакъар дуачеи нух хьекхалечеи хана, продуктивность лакхлу. Духхьал цхьан коровнике мара тховнах боалла аьшка никъ бац тха ферме. Хьайбаш латтача ерригача помещенешка кхо араунзача балхашта механизаци е еза. Тха боахамца яхь лелаеча № 1 йолча шурий совхоза ерригача коровникашка доакъар дехкача транспортераш оттаяьй. Иштта механизаци е йиш яц-те тха фермерча балхашта а?

Коровникаш йIоахъяра мел эцар де деза, хIана аьлча Iай шийла хул, тховнех ладар ух. Из а чIоагIа Iаткъ хьайбай продуктивность лакхъяра. Базашка асфальт йилла еза, хьайбаш Iай фега арадоахача моттиге хотта латтаргбоацаш.

Кердача пятилетка хьалхарча шера лакхара хьокхамаш дахара шоай берригa низ тIабахийта къахьегаш ба хIанз тха ферма болхлой. Шура совъяккхара пайда ца эцаш кхы а дукха резерваш я тха.

Уж йизза караерзаярах КПСС XXIII съезда решенеш кхоачашъярай кхы а хьинаре, овсаре къахьегаргда оаха.

Х. МУЛДАЕВА,
Грозненски района, Ермоловский коа тIара оалхазараш леладеча совхоза № 2 йолча шурий ферма доярка.

Карпаташка бода никъ.
Л. НОВГАНА сурт.
ТАСС фотохроника.

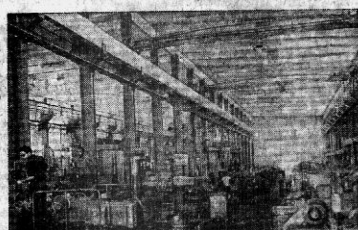

КУБА РЕСПУБЛИКА. Лас-Вильяс яхача провинце столица Санта-Клара я. Укхаза щи шу хьалха 1964-ча шера май бетта Советски Союза новкъосталца хьал а яь болх бе йолаеннай механически завод. Мехка промышленни, юртбоахама, транспортни предприятешта лаьрхIа тайп-тайпара запасни оатхалаш кийчъю заводо. СССР-е хьаяь 250 совгIа тайп-тайпара станокаш я завода цехашка болх беш.

ЛоархIамера заказаш кхоачашдаь а ца Iеш республика промышленноста эшаш йола кадраш кийчъю школа а я завод.

Сурта тIа: механически завода цехе.

А. Стужина сурт.
ТАСС фотохроника.

Пассажираш дIа-са кхувлара — лерттIа теркам

Городеи городал арахьеи автобусашца лелача пассажирашта гIулакх дар дикагIа тоадар духьа общественность юкъеозара дукхагIа теркам тIаахийта яьннай № 1 йолчеи (секретарь нов. Воробьев) № 2 йолчеи (секретарь нов. Смыков) Грозненски автобусни паркай юххьанцара партийни организацеш. Цу хьакъе дика гIулакхаш карагIдаьннад царна. ДIадахача шера города юкъе лелача автобусаша 49 миллион саги городал арахьа лелачар 4 миллион саги дIа-са вигав. 1966 шера хьалхарча квартале дIа-са вига пассажир дIадахача шера цу хана вигарел 13 процент дукхагIа ва.

№ 1 йолча автобусни парка партийни организаце инициативах бахача наха дикагIа гIулакх дара конкурс йир.

Аэропорт — площадь Южная № 7 йолча маршрутах лела 20 гаргга автобус кондуктораш а боацаш болх беш я. Автобусаш дIа-са делара тIахьожам лоаттабара контрольно-диспетчерски пункташка телефонаш оттаяьй, хIаьта царех шин автобуса чу штамп-сахьаташ а да. БархI маршрута тIа шин оагIорахьара тIахьожам лоаттабу. 7, 9, 3, 2, 5, 5а, 4, 6 маршрутех дIа-са лела автобусаш хIанз дукхагIа я, сихагIа лела а яьннай.

64 водителаи 43 кондуктораи коммунистически къахьегама сийлен цIи еннай.

Пассажирашта гIулакх дара культура лакхъеннай, машинаш дикагIа лелаю. Дукхача автобусаш тIа коммунистически къахьегама ударник, аьнна, эмблемаш латт.

Автостанце болхлошта, линейнии посадочнии контролерашта пассажирашта культурно гIулакх дарах лаьца семинараш ю № 2 йолча Грозненски автобусни парке. Къахьегамхоша дехарах городе юкъе дIа-са леларгйолаш ворхI городал арахьа леларгйолаш нийси маршрут хьаййилай.

Цхьабакъда, цунца цхьана белгалдаккха доагIа городерча автобусни боахамаша пассажираш дIа-са кхувлара къахьегамхой хьашташ дизза кхоачаш ца деш хилар. Машинаш лине тIа араювлийтара план кхоачашъяц кхаь автобусни парко. Иштта укх шера цхьалагIча квартале № 1 йолча автопарко лине тIа ара ца йоалийтаи 417 автобус йисай, хIаьта араяьнначул тIехьагIа технически талхарах 1423 ханал хьалха лине тIара хьаййиннай. Иштта гIулакх да № 2 йолча автобусни таксомоторни паркашка а. Дукха автобусаш лине тIа ара ца ювларах, цар дIа-са лелара график телхаярах автобусаш тIех етта хул, пассажираш балха ухача ханеи балхара цIаухача ханеи кхоачам хилац. Цу хьакъехьа дукха жалобаш язъю городе бахача наха.

Духхьал 1965 шера 95 тайп-тайпарара жалобаш яхийтар бахача наха, царех ткъаь вурийтта гIулакх деча наьха гIожа гIулакхаш дувцаш яр.

ДукхагIа йолча хана гIандаши кизгаши деха, бIеха долаш лине тIа араювл города арахьа дIа-са лела автобусаш. Цхьайолча машиний салонаш запасной чархаш чуехке бIеха хул.

Арахьара хьатIабоагIа пассажираш хьатIаэцара дика аьттув болаш яц центральни автостанци. Нах хьежаш багIа зал готта я, билеташ дохка кассаш кIезига я, справочни бюро, буфет, телефон-автомат яц. Iалаьмате воча хьала тIа я «Южный» яха автопавильон, зал яц, пассажираш автобусаш тIа ховшаш контроль е саг вац.

Къаьстта во гIулакх ду бахача наха таксомоторни парка коллективо. Йолаш йолча 209 машинах ахаш гаргга мара лине тIа араювлац. Таксеш латташ кхойтта моттиг я городе, хIаьта царех указателашца оборудовани яь йиъ мара яц, цул совгIа машинаш дукхагIдолча даькъе духхьал вокзалеи центральни автостанцеи хул.

Лоацача новкъа таксеш лелаераша саг дIа ца вугаш моттигаш а нийслу.

Укх деношка, пассажирски перевозкашца городера къахьегамхой дикагIа Iалашбараи, царна гIулакх дара культура лакхъяраи автобусний таксомоторний паркай партийни организацей балхах лаьца дийцача КПСС Грозненски горкома бюро заседане дукха кхоачамбоацараш белгалдир.

Автобоахамашка геттара лоха я къахьегамеи производственнии дисциплина, автобусаш дIа-са лелара правилаши финансови дисциплиней дукха телхаю. Берригача болхлоех 50 процент дIабувлаш а керда бараш балха увтташ а дукха хувцалу.

Уж дерригa кхоачамбоацараш хул автобоахамашкарча партийни организацеша организаторски политически болх мела лелабарах. БоагIача тайпара тIахьожам лоаттабац партийни организаце администраце балха, кулгалхошкара цIенхаштта хьадехац шоай декхараш дизза кхоачашдар, бизза теркам тIабахийтац йоагIача тайпара кадраш балхаш тIа дIанийсъяра. Цахалдаш бахача наха автобусашца гIулакх дар тоалара деш дувцалга дIадехац цу организацей партийни бюроша.

Планированеи материальни стимулированеи керда система юкъе йоалаяра деш цхьаккха хIама дац цу автобоахамашка. Бригадашка, колоннашка, цехашка хозрасчет лелаяра хIаназалца даь хIама дац. Производственни совещани, экономически анализа бюро, тIахьожама группаши комиссеши санна дола общественни низаш оерцагIдахац цу гIулакха. Во бу кхетама-политически болх шеферашца, кондуктораща, ремонтникашца.

КIезига теркам тIабохийт производства лоархIамерча участкашка, бригадашка партийни группаш йIашагIйохкара, цехови партийни организацей балха.

Во кулгал ду партийни бюроша профсоюзни комсомольскии организацей балха. кIезига юкъеоз уж коммунистически къахьегама тIехьа лоаттабу болами социалистически яхьи йоаржаяра, дукхагIа болча водителий хьалха латта опыт дIайовзийтара, болхлошта юкъе культурно-массови болх бара.

Нохч-ГIалгIай автомобильни транспортни управлене кулгалхоша боагIача тайпара теркам тIабахийтац автобоахамашкара кадраш балхаш тIа йоагIача тайпара дIанийсъяра, баха нах автобусашца дIа-са кхувлара гIулакх дикагIа тоалара, хIаьта уж кхоачамбоацараш дIадахара деш цхьаккха гIулакх а дац.

КПСС XXIII съезда решенеша мяххара партийни организацей болх тоабараи бахача наха автобусаш хилийтара гIулакх тоадергдолаш коммунистий бехктокхам лакхбараи денна терко е еза.

М. ПЛЮЩ,
КПСС Грозненски горкома [illegible].

СОВЕТСКИ ПРАВИТЕЛЬСТВЕННИ ДЕЛЕГАЦИ ВIАШАГIКХИЙТТАЧА IАРБИЙ РЕСПУБЛИКЕ ЯХАР

СССР Министрий Совета Председатель А. Н. Косыгин (делегацена кертера вар), СССР кхыча мехкашцарча гIулакхий министр А. А. Громыко, СССР энергетикаи электрификацеи министр П. С. Непорожный, СССР арахьарча экономически бувзамашта йолча Министрий Советерча Паччахьалкхеи комитета председатель С. А. Скачков, СССР оборона министра заместитель ТIема-Форда Флота Главнокомандующи флота адмирал С. Г. Горшков юкъе а волаш йола Советски Союза правительственни делегаци 10 мае официальни визитаца ВIашагIкхийттача Iарбий Республике дIаяхар. Из хьийхай ВIашагIкхийттача Iарбий Республика Президента Гамаль Абдель Насерей ОАР правительстваи.

(ТАСС).

ТАСС-а ХОАМ

БЕТТА ХЬАЛХАРА ИСКУССТВЕННИ СПУТНИК-СИГАЛА

Эггара хьалхарча Бетта искусственни спутника «Луна-10» яхача автоматически станце новкъосталца деш дола Iилман тохкамаш толаме лел. Станци Бетта спутника орбита тIа яьннача хана денз радиобувзама 154 сеанс яьй цунца. Уж еча хана станце тIера Iилман хоамеи совнагIа хан-ханнахьа хьайию системай аппаратурай балха хьакъехьара телеметрически даннеш, хIаьта иштта траекторни бустамаш а доах.

ЙислагIча мае 01 сахьати 12 минути яьлча 284-гIа го баьккха яьлар «Луна-10» яха станци. 4 миллион километр совгIа никъ баь яьннай станци хIанзле.

ТIерча системаша Iалашду станце лерттIа болх белга. Прибораш чулаттачара давлении температуреи боараме я. Станцецара бувзам тешаме ба. Гаьнна космически бувзам лоаттабеча центро станцена команда а тел, цу тIара хоамаш хьа а ийду бокъонца программага хьежжа.

9-ча мае Iуйрийна Коталон Ди белгалдоаккхаш «Луна-10» яхача станце тIара гаьнна космически бувзам лоаттабеча центро еннача командах цIаьхка а Лаьттам тIа Iочуелар Интернационала торжественни йиш.

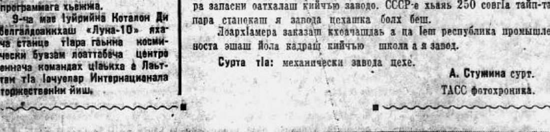

Душанбе яха город. В. И. ЛенинацIерах майда.

Е. ШУЛЕПОВА сурт.
ТАСС фотохроника.

«СЕРДАЛО»
2-гIа оагI., 12 май 1966 шу.